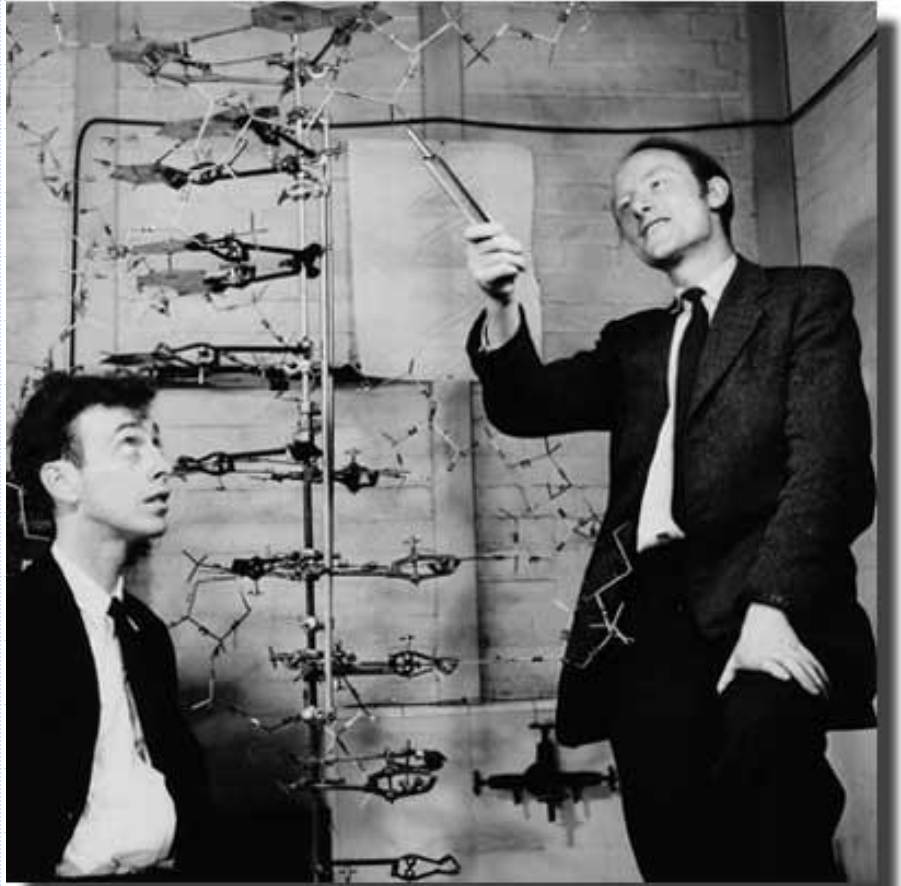

Το DNA αυτοδιπλασιάζεται

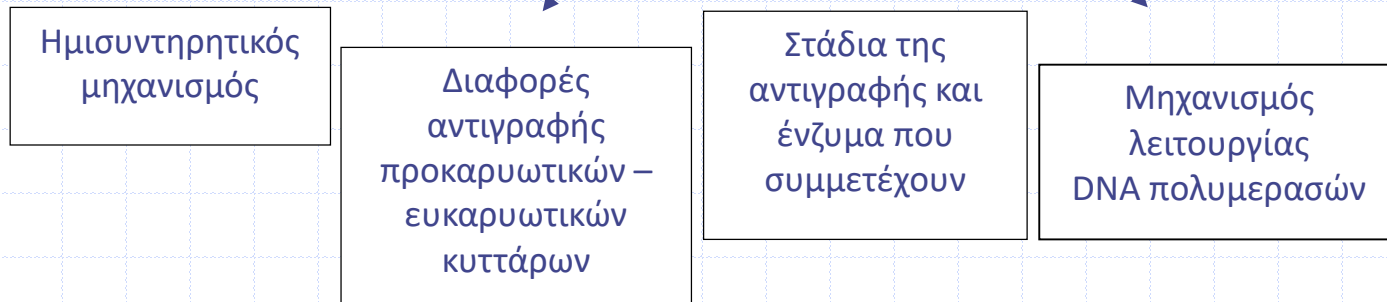
«Δεν έχει διαφύγει της προσοχής μας ότι το ειδικό ζευγάρι των βάσεων που έχουμε προτείνει υποδεικνύει έναν ενδυνάμει μηχανισμό αντιγραφής του γενετικού υλικού»

1953, Nature

Αντιγραφή του DNA

Θεματικοί άξονες

Ανασκόπηση προηγούμενων γνώσεων σχετικά με την Αντιγραφή του DNA

◆ Τι είναι:

Η διαδικασία διπλασιασμού του DNA

◆ Σκοπός:

Η μεταβίβαση αναλλοίωτης της γενετικής πληροφορίας από το κύτταρο στα θυγατρικά του.

→ η δεύτερη λειτουργία του γενετικού υλικού

Ανασκόπηση προηγούμενων γνώσεων

◆ Πότε γίνεται;

- Προκαρυωτικά:
  - ◆ κύριο DNA → μία φορά πριν τη διχοτόμηση του κυττάρου
  - ◆ πλασμιδιακό → πολλές φορές ανεξάρτητα από το κύριο DNA
- Ευκαρυωτικά:
  - ◆ πυρηνικό DNA → μία φορά στη μεσόφαση
  - ◆ μιτοχονδρίων
  - ◆ χλωροπλαστών

} πολλές φορές ανεξάρτητα από το πυρηνικό DNA

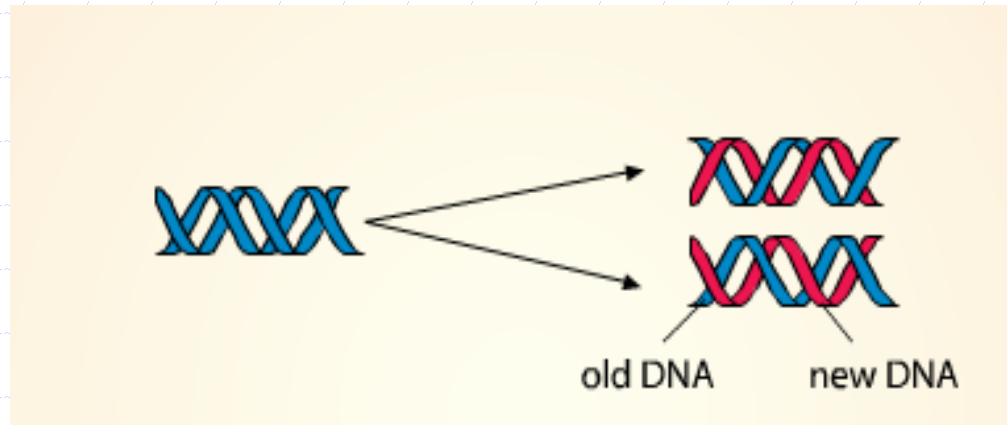
◆ Πού;

- Προκαρυωτικά: κυτταρόπλασμα,
- Ευκαρυωτικά: πυρήνας,
  - μιτοχόνδρια,
  - χλωροπλάστες

Ανασκόπηση προηγούμενων γνώσεων

◆ Πώς γίνεται;

- Συμπληρωματικότητα → μηχανισμός αντιγραφής
- Μηχανισμός : ημισυντηρητικός

Διαδικασία αντιγραφής

◆ Πολύπλοκη:

- Ένζυμα
  - Άλλες πρωτεΐνες
- } ταχύτητα
ακρίβεια

◆ Μελέτη στα προκαρυωτικά:

- ✓ DNA μικρότερο,
- ✓ απλούστερα οργανωμένο,
→ομοιότητες

◆ Θέσεις έναρξης:

Καθορισμένα σημεία στο μόριο του DNA από τα οποία αρχίζει η αντιγραφή του.

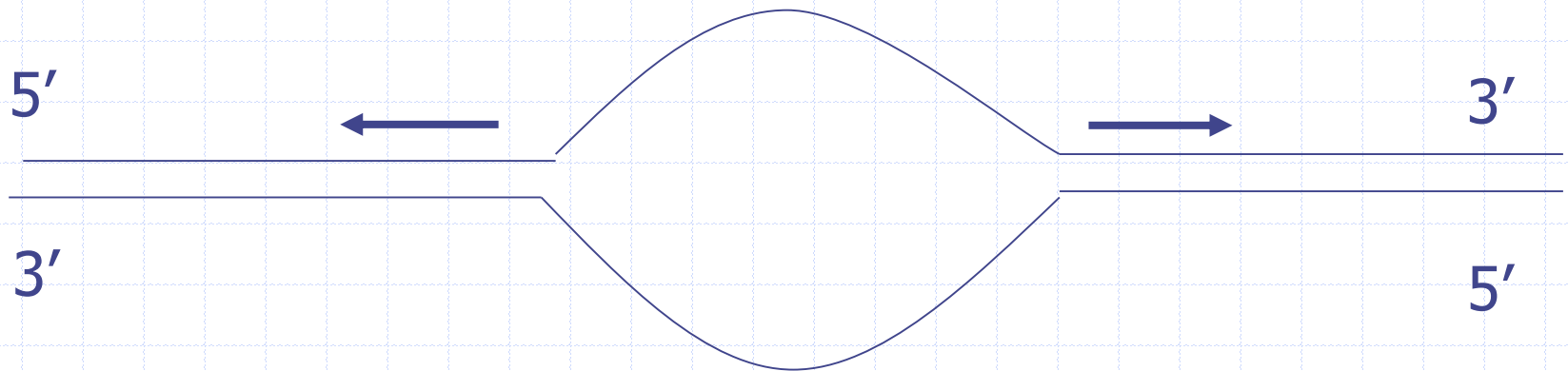
- Προκαρυωτικά: μία
- Ευκαρυωτικά: εκατοντάδες

DNA ελικάσες

Ξετύλιγμα των δύο αλυσίδων DNA στις θέσεις έναρξης της αντιγραφής:

DNA ελικάσες: σπάνε δεσμούς H

→ **Θηλιά** η οποία αποτελείται από **δύο διχάλες** αντιγραφής

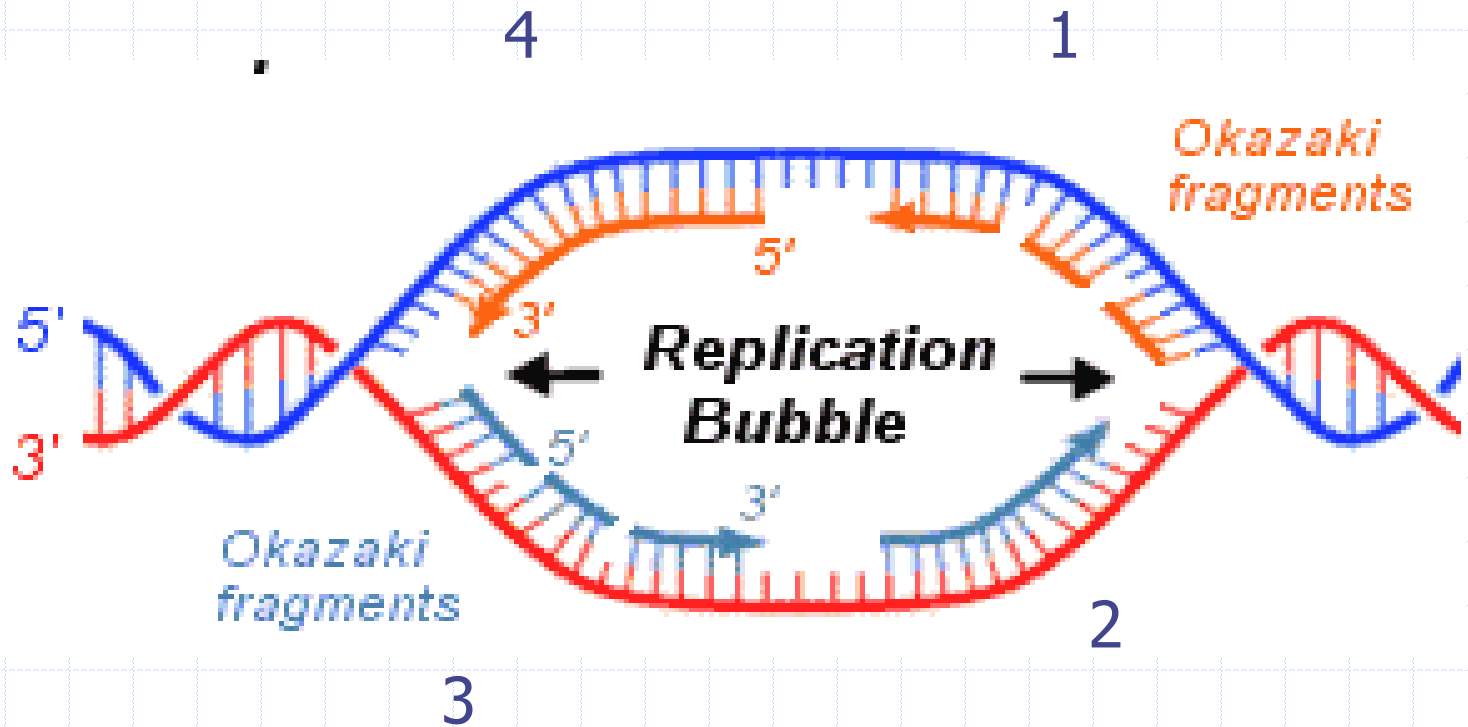
DNA πολυμεράσες

- Τα κύρια ένζυμα της αντιγραφής
- Χρησιμοποιώντας μια προϋπάρχουσα αλυσίδα DNA ως μήτρα & ακολουθώντας τον κανόνα της συμπληρωματικότητας, καταλύουν τη σύνδεση νουκλεοτιδίων με 3'-5' φωσφοδιεστερικό δεσμό, δηλ. τον πολυμερισμό τους.
- Όμως, για να αρχίσουν να πολυμερίζουν, πρέπει να χρησιμοποιήσουν ως σημείο έναρξης της δράσης τους το 3' άκρο ενός προϋπάρχοντος νουκλεοτιδίου

DNA πολυμεράσες – Πριμόσωμα

- ◆ Πριμόσωμα = σύμπλοκο ενζύμων
  - Συνθέτει τα πρωταρχικά τμήματα : μικρά τμήματα RNA, συμπληρωματικά στις μητρικές αλυσίδες
- ◆ DNA πολυμεράσες
  - Απομακρύνουν πρωταρχικά τμήματα
  - Τα αντικαθιστούν με τμήματα DNA

Συνεχής – Ασυνεχής σύνθεση

DNA δεσμάση Επιδιορθωτικά ένζυμα

◆ DNA δεσμάση

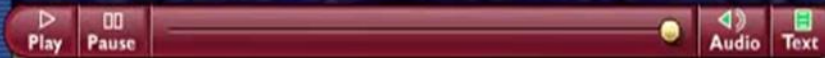
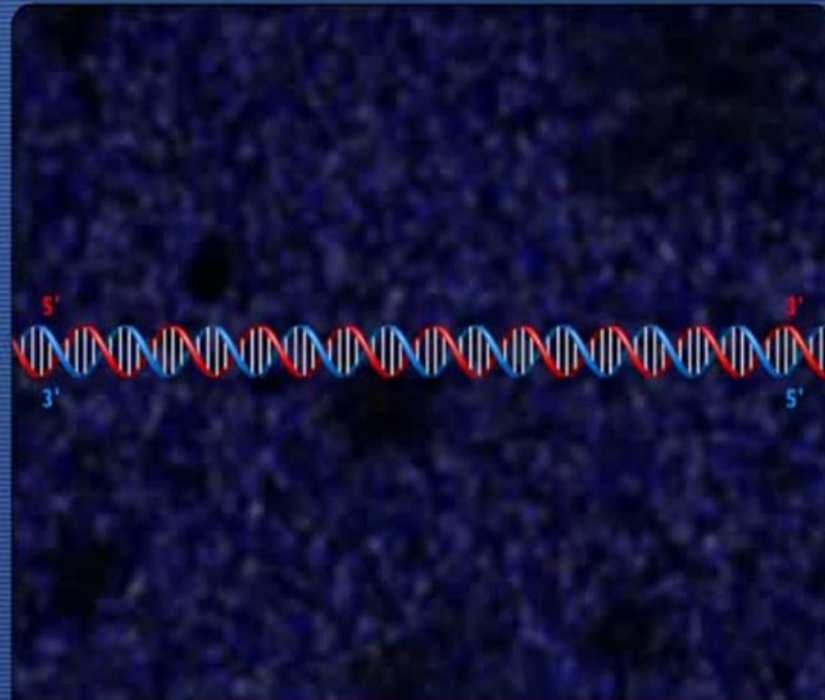
σύνδεση των επιμέρους τμημάτων DNA
καταλύει σχηματισμό 3' – 5' φ. δ.

- ◆ Συνδέει κομμάτια από διάφορες θέσεις έναρξης
- ◆ Συνδέει κομμάτια ασυνεχούς αλυσίδας

◆ Ειδικά επιδιορθωτικά ένζυμα επιδιόρθωση λαθών

DNA Replication Fork

DNA replication begins when helicase unwinds a segment of the DNA and breaks the hydrogen bonds between the two complementary strands of DNA.

Ανακεφαλαίωση : ένζυμα και ρόλος

1. DNA ελικάσες:
Σπάνε δεσμούς H
2. Πριμόσωμα:
Σύμπλοκο ενζύμων,
Πρωταρχικά τμήματα RNA,
3. DNA πολυμεράσες:
Επιμηκύνουν πρωταρχικά τμήματα,
Επιδιορθώνουν λάθη,
Απομακρύνουν πρωταρχικά τμήματα RNA → DNA.
4. DNA δεσμάση:
Συνδέει κομμάτια ασυνεχούς αλυσίδας
Συνδέει κομμάτια από διάφορες θέσεις έναρξης
5. Ειδικά επιδιορθωτικά ένζυμα